

Lausunto 24.11.2025

Väylävirasto

Naantalin kaupungin lausunto Väylävirastolle: Raisio-Naantali tasoristeykset, perusparantaminen ja sähköistys, ratasuunnitelma; Raisio ja Naantali

Nähtävillä olleeseen ratasuunnitelmaan Raisio-Naantali tasoristeykset, perusparantaminen ja sähköistys, ratasuunnitelma; Raisio ja Naantali (lp. VÄYLÄ/1847/04.01.01/2022) ja mainitusta suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin liittyen Naantalin kaupunki lausuu seuraavaa sekä vastineenaan kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Kaava-aineistot ja niiden ajantasaisuus sekä oikeellisuus

Ratasuunnitelman hyväksymisehdotuksessa olevasta kaavataulukosta puuttuvat seuraavat suunnittelualueella tai suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä voimassa olevat asemakaavat: Ak-259 Itä-Tammiston asemakaava ja Ak-274 Viluluoto, kortteli 14. Nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa on vain kaksi asemakaavaa: Ak-370 ja Ak-380. Suunnitelma-aineistosta puuttuu seuraavat suunnittelualueita koskevat asemakaavat: Ak-40, Ak-67, Ak-90, Ak-220, Ak-249, Ak-259, Ak-274. Puuttuvia asemakaavoja on yhteensä 7 kappaletta. Kaavataulukosta puuttuvat asemakaavat toimitetaan erikseen pdf-muotoisina.

Ratasuunnitelmasta saadut muistutukset

Ratasuunnitelmasta jätettiin yhteensä 13 muistutusta: 3 muistutusta Raision kaupungin ja 10 muistutusta Naantalin kaupungin alueella.

Muistutusten jättäjinä oli 9 rata-alueen lähialueilla asuvaa yksityishenkilöä sekä yksi osakeyhtiö. Kantanaan Naantalin kaupunki toteaa muistutuksiin ja niissä esiin nostettuihin seikkoihin seuraavaa:

Työnaikaiset liikennejärjestelyt:

Naantalin kaupunki esittää, että ratasuunnitelmassa esitetty työnaikainen Torpparintieltä alkava tieyhteys korvataan kaupungin varikon kautta kulkevalla tieyhteydellä. Varikko on suljettu alue. Tieyhteyden sijainnista ja käyttöajoista sovitaan erikseen rakentamistyön aikana.

Lausunto 24.11.2025

Hankkeen kannattavuus, perustelut ja vaihtoehdot:

Naantalin kaupunki pitää tärkeänä radan parantamista ja sähköistämistä, joilla luodaan edellytykset matkustajaliikenteen aloittamiselle sekä sujuvalle tavarajunaliikenteelle. Hanke toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tukemalla alueiden elinvoimaa parantamalla kuljetuskapasiteettia varmistamalla radan käytettävyyden tulevaisuudessa ja mahdollistamalla nopeuden noston. Hanke turvaa kansainvälisesti, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävän liikenneyhteyden jatkuvuuden sekä edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan sekä kuljetuspalvelujen kehittämisen.

Melu-, tärinä- ja radan sähköistyksen muut vaikutukset:

Tärinä- ja runkomeluselvityksen perusteella tärinän ja runkomelun ohjearvot ylittyvät paikoin suunnittelualueella, mutta ennustetilanteessa parannetun radan tärinä- ja runkomelutasot pienentyvät verrattuna nykytilanteeseen.

Naantalin kaupungin alueella on laadittu väyläviraston toimesta lähes samanaikaisesti kaksi suunnitelmaa, joiden vaikutusta on arvioitu laskennallisilla melutarkasteluilla. Tiemelua on selvitty Turun kehätien Raisio-Naantali tiesuunnitelmassa ja ratamelua nyt lausunnon kohteena olevassa ratasuunnitelmassa. Molempien hankkeiden seuraavissa suunnitteluvaiheissa tulee selvittää nyt esitettyjen meluntorjuntakeinojen riittävyys molempien melulähteiden yhteisvaikutuksena erityisesti Viluluodon kohdalla ja tarvittaessa melusuojausta tulee täydentää.

Ratasuunnitelmassa on esitetty sivuojan putkittaminen kahdessa eri osassa rataosalla 211+735 – 211+ 890. Rakennussuunnitelma vaiheessa tulee varmistaa, että hulevesien purkautuminen läheisiltä kiinteistöiltä toimii vähintään nykytilannetta vastaavasti.

Tammistossa Vantontien tasoristeys säilyy. Viluluodossa Kohokujan jatkeen tasoristeys poistuu ja se korvataan radan suuntaisella jk+pp-väylällä Naantalin asemapaikan ja Ruonan yhdystien välillä.

Vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet

Seuraavat kuulutukset ovat olleet nähtävillä Naantalin kaupungin verkkosivuilla:

- Ratasuunnitelman laatimisen aloittaminen 20.4.2022 – 20.5.2022
- Vuorovaikutustilaisuus 19.5.2023 – 31.5.2023
- Ratasuunnitelman nähtäville asettaminen 25.9.2025 – 27.10.2025

Lausunto 24.11.2025

Valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Saavutettavuus
- Kestävyys
- Tehokkuus

Saavutettavuudella käsitetään paitsi kansainvälistä ja alueiden välistä saavutettavuutta myös alueen sisäistä saavutettavuutta. Raisio-Naantali radan kehittäminen edistää saavutettavuutta kaikilla mainituilla tasoilla. Naantalin satama on TEN-T ydinverkon satamana osana kansainvälistä matka- ja tavaraketjua. Naantalin sataman rautatieyhteys kuuluu TEN-T-kattavan tavaraliikenteen verkon rataosiin. Radan kehittäminen mahdollistaa henkilöliikenteen kehittämisen osana Turun seudun paikallisjunaliikennettä sekä maan sisäisenä alueiden välillä osana kaukojunaliikennettä.

Varsinais-Suomen liiton helmikuussa 2025 julkaisemassa Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2025 on liikennejärjestelmälle määritelty seuraavat kehittämistavoitteet:

- Toimiva ja kilpailukykyinen
- Turvallinen ja kilpailukykyinen
- Kestävä ja vähäpäästöinen

Tässä liikennejärjestelmäsuunnitelmassa TEN-T liikennekäytävän yhdeksi kolmesta kärkihankkeesta on nimetty Naantalin radan sähköistys, perusparannus ja seisakkeet. Radan kehittäminen luo edellytyksiä kaukojunaliikenteen jatkamiselle Turusta Naantalin sekä mahdollistaa myös paikallisjunaliikenteen aloittamisen osana Turun seudun paikallisjunaliikennettä. Henkilöjunaliikenteen aloittaminen lyhentää joukkoliikenteen matka-aikoja ja parantaa matkaketjujen toimivuutta. Radan sähköistys, perusparannus ja Naantalin liikennepaikan kehittäminen mahdollistavat tavaraliikenteen rautatiekuljetusten uudelleenaloittamisen, parantavat teollisuuden kuljetusten kilpailukykyä sekä edistävät huoltovarmuuskuljetusten toimivuutta. Naantalissa on vireillä kaksi isoa vihreän siirtymän hanketta, joiden kuljetuksia voidaan toteuttaa rautateitse. TEN-T-verkon osalta toimenpiteet mahdollistavat rautateiden kattavaan verkkoon kuuluvan rataosan liikennöinnin sekä lisäksi merkittävästi parantavat TEN-T-ydinverkkoon kuuluvan Naantalin sataman toimintakykyä.

Raisio-Naantali radan kehittäminen vastaa siis erinomaisesti valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa sekä Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.

Lausunto 24.11.2025

Lausuntohetken kaavatilanne ja kaavojen yhdenmukaisuus ratasuunnitelman kanssa

Ratasuunnitelmaa koskevien Naantalin kaupungin vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten kaavojen tilanne ei ole muuttunut nähtävillä olon jälkeen.

Ratasuunnitelman mukaisista rautatien suoja- ja näkemäalueista

Naantalin kaupunki sisällyttää ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset tuleviin uusiin asemakaavoihin.

Kaupungin osallistuminen rautatien rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin, kustannusjakoehdotus

Radan pohjoispuolelle Kohokujan ja Ruonan yhdystien (Solmukadun) välille muodostuu yhtenäinen jk+pp-tie (YJ1). Naantalin asemapaikan ratasuunnitelmassa on esitetty ko. väylän osuus Ratakadulta Kohokujalle. Kyseinen jk+pp-tie toimii myös radan huoltotienä. Naantalin kaupunki osallistuu hankkeen rakentamiskustannuksiin 122 200 eurolla, jotka muodostuvat 50 %:n osuudesta jk+pp-tien (Y1J) rakentamiskustannuksista.

Naantalin kaupunki ottaa vastatakseen YJ1 tien kunnossapidon.

Rakennussuunnitelman laatimisen yhteydessä tulee selvittää yhdessä Naantalin kaupungin kanssa hulevesien viivytysaltaiden rakentamista Viluluodon kohdalle rataosuudelle 212+800 – 212+ 1000.

Turun kehätien tiesuunnitelmassa on esitetty Ruonan yhdystien liittymän parantaminen eritasoliittymäksi. Mikäli Turun kehätien parantaminen ajoittuu ennen radan parantamista, ratasuunnitelmassa esitetyt työnaikaiset järjestelyt eivät kaikilta osin ole sellaisinaan toteutettavissa.

Naantalin vesihuoltolaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaava-alueella sijaitseviin laskuoihin ja – johtoihin.

Naantalin kaupungin vesihuoltolaitos toteuttaa samanaikaisesti tarvittavat johtosiirrot. Naantalin kaupungin vesihuoltolaitos vastaa niiden vesihuollon rakenteiden siirron ja suojauksen kustannuksista, jotka sijaitsevat nykyisellä rata-alueella ja joilla ei ole sijoittamislupaa. Esimerkiksi vesijohto km 212 + 622 – 213 +105 sijaitsee nykyisen rata-alueen ulkopuolella, joten ko. vesijohdon siirron kustannuksista Naantalin kaupungin vesihuoltolaitos ei vastaa.

Lausunto 24.11.2025

Kaupunki hyväksyy radan vastapenkereen sijoittamisen asemakaavan mukaiselle puistoalueelle radan kmv 211+830 – 211+890 suunnitelmissa esitetyn mukaisesti.

Naantalin kaupunki hyväksyy vastapenkereen sijoittaminen tiealueelle edellyttäen, että tämä ei ole ristiriidassa Turun kehätien Raisio-Naantali tiesuunnitelmassa esitetyille ratkaisuille.

Hankkeen elinvoimavaikutukset

Naantalin kaupunki näkee radan perusparannuksen ja sähköistyksen erittäin tärkeänä kehittämiskohteena sekä matkustajaliikenteen käynnistämisen että tavaraliikenteen uudelleenaloittamisen näkökulmasta. Hankkeen elinvoimavaikutukset alueelle tulevat olemaan hyvin huomattavat.

Henkilöliikenne radalla palvelisi naantalilaisten työmatkaliikennettä Turkuun, kuten myös toisinpäin, parantaen merkittävästi liikkumismahdollisuuksia yhteisellä työssäkäyntialueella. Matkustajajunaliikenne Turun, Tampereen ja Helsingin suunnalta Naantaliin palvelisi myös erinomaisesti Naantaliin, yhteen Suomen vetovoimaisimmista matkailukaupungeista, kohdistuvaa liikennettä. Näin olisi mahdollista siirtää osa Naantalin vuotuisesta 500 000 vieraasta liikkumaan raiteita pitkin, tieliikenteen sijaan.

Radan parantaminen tarjoaisi uusia mahdollisuuksia tavaraliikenteen käynnistämiseksi Naantaliin. Jo nykyisellään alueella on merkittävää potentiaalia raideliikenteelle, kuten Suomen Viljava Oy, Naantali Steel Service Centre Oy ja Naantalin Satama Oy. Lisäksi radan ulottuville on suunnitteilla merkittäviä uusia puhtaan siirtymän hankkeita, kuten Green North Energy Oy:n vety- ja ammoniakkihanke sekä Liquid Wind AB:n e-metanolin tuotantolaitos. Raisio-Naantali radan potentiaali tavarakuljetuksille on erittäin korkea ja radan kunnostuksen jälkeen sille syntyy varmasti erilaisia kuljetuspalveluja.

Sekä matkustaja- että tavaraliikenteen siirtymisestä raiteille saavutettaisiin merkittäviä hyötyjä liikenteen päästöjen vähentämisessä. Ratayhteys Naantalin TEN_T ydinverkon satamaan parantaa koko Suomen huoltovarmuutta erityisesti mahdollisissa kriisitilanteissa.

LIITTEET:

Kaava-aineistot

Lausunto 24.11.2025

Naantalin kaupunki
Kaupunginhallitus

Laura Leppänen

kaupunginjohtaja

Riitta Luotio

hallintojohtaja